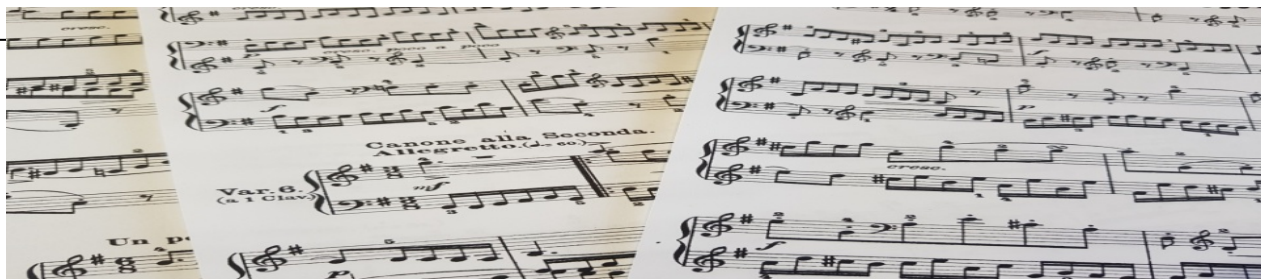

Associació Amics de les Matinals Musicals de Rusquelles

Diumenge, 4 de febrer de 2024, a les 12h, a l'Espai Montseny de Viladrau.

UN ORGUE HUMÀ

Consort Pere Serra

Orquestra de flautes de bec de Catalunya

EL CONSORT

El Consort Pere Serra, orquestra de flautes de bec de Catalunya, va néixer el 2012 amb la voluntat d'esdevenir un punt de trobada pels amants de les flautes de bec, un espai on poder fer música i compartir experiències al voltant d'aquest instrument. Aquesta orquestra és oberta a flautistes de totes les edats, on no importa el grau d'experiència que tinguin amb l'instrument sinó les ganes de tocar-lo en grup. Tots els seus músics són amateurs: són, doncs, amants de la música. Il·lusió, feina ben feta i amor per l'instrument són les característiques d'aquest conjunt, característiques que demostren en cadascun dels seus concerts i gravacions. El Consort Pere Serra interpreta sobretot el repertori específic de consort o conjunt de flautes de bec, posant especial èmfasi en el repertori renaixentista, tot tenint una mirada oberta a la música d'altres èpoques. Recentment ha celebrat el seu desè aniversari i ho va celebrar omplint dues vegades la cripta de la Sagrada Família de Barcelona interpretant el Gloria RV589 d'Antonio Vivaldi, amb la col·laboració de l'Orquestra Barroca del Conservatori Municipal de Música de Vilanova i la Geltrú. Actualment és conjunt resident a la Sala de la Mercè de la Catedral de Barcelona.

Els membres actuals del Consort Pere Serra són Joan Alsina, Carme Batallé, Carolina Batet, Rut Costa, Emília Cuenca, Montse Daví, Daniel de Mas, Violaine Fedoroff, Estela Frías, María Jesús Leo, Marià Marín, Àngela Marsal, Núria Mata, Lluís Montoliu, Victòria Pladellorens, Rafel Ribas, José Luis Sánchez, Yukiko Shimoyama, Salvador Soterias, Saverio Torchio, Jaume Tort, Montse Turull, Xavier Valldeperas i Carles Viñals.

El Consort rep el nom del pintor català d'estil italo-gòtic Pere Serra, actiu entre 1357 i 1406. Els germans Serra treballaren per a la Corona d'Aragó i dominaren el mercat pictòric barceloní durant la segona meitat del segle XIV i Pere Serra fou el més dotat de tots ells i qui va tenir una carrera professional més llarga. Segons defensa el musicòleg Anthony Rowland-Jones, a Pere Serra i al seu taller els devem les primeres representacions iconogràfiques mundials de la flauta de bec. Són dues imatges de la Mare de Déu amb el nen i sis àngels músics pintats vora el 1390 i que apareixen en el retaule de l'església de Santa Clara (actualment en el MNAC) i en un retaule del Monestir de Sant Cugat del Vallès.

ELOI FUGUET SURROCA (1979) Director del Consort

Format com a flautista de bec en el Conservatori Municipal de Barcelona i en el Conservatori d'Amsterdam, ha tocat principalment amb conjunts de música antiga a auditoris i festivals d'arreu de Catalunya i Europa. Ha estat membre fundador dels quartets de flautes de bec En Bloc Quartet i Windu, a més a més de col·laborador dels ensembles Fortuna d'un Gran Tempo, The Ripieno Consort o del famós conjunt de música antiga Il Giardino Armonico. Té una llarga experiència en l'ensenyament i divulgació del seu instrument, sobretot en escoles de música i conservatoris. Actualment és professor a l'ECMM Vilanova i la Geltrú i al San Francisco International Orff Course, als Estats Units.

Gestor cultural format a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), ha estat el programador musical de l'Auditori Eduard Toldrà de Vilanova i la Geltrú i del Museu Europeu d'Art Modern (MEAM). També ha gestionat les orquestres de cambra de Terrassa i Granollers, ha estat soci fundador de la discogràfica independent de música clàssica Beltempo Records i gerent de l'Associació Catalana d'Intèrprets de Música Clàssica (ACIMC).

PRECEDENTS HISTORICS

L'art del Renaixement posa el focus en la humanització, la transmissió de la vivència i la realitat a través dels ulls dels homes. Aquest interès té a veure sobretot amb el redescobriment de les llengües clàssiques i de la seva expressivitat. Els nous artistes humanistes entren en contacte amb les antigues arts de la retòrica i del teatre, que segueixen unes tècniques i uns models expressius determinats amb l'objectiu de remoure els ànims dels espectadors. Els seus esforços van encaminats a aconseguir la perfecta transmissió dels afectes continguts en les obres, sobretot en el text, i en aquest objectiu la combinació de música i paraula hi juga un paper cabdal. Artistes i pensadors del moment com Zarlino, G. Caccini o Monteverdi animen a "remoure els afectes (passions) de l'ànima" a través de la interpretació musical, fet que no només implica cantar o tocar un instrument sinó també interpretar.

En aquest mateix objectiu s'estableix la introducció dels conjunts instrumentals o consorts, formats per instruments d'una mateixa família (violes, sacabutxos, xirimies, flautes...) en correspondència d'àmbit a les veus humanes. Per exemple, existeixen i estan relacionades amb les veus corresponents les flautes soprano, contralt, tenor i baixa. És molt habitual la interpretació de repertori vocal en col·laboració amb aquests conjunts o consorts, amb l'objectiu de dotar de més varietat a les interpretacions i potenciar els afectes continguts en el text. Però també és alhora molt freqüent la interpretació del mateix repertori sense veus humanes. En aquest sentit, els consorts tenen la complexa tasca de transmetre la intencionalitat del text sense dir-lo, dins d'una estètica musical determinada per la imitació de la veu humana, tant en la retòrica com en la musicalitat.

Aquest programa de concert posa en el centre la sonoritat inigualable de l'orquestra, conjunt o consort de flautes de bec i, alhora, la seva relació amb el repertori vocal històric. La connexió entre la veu humana i la flauta s'ha mantingut al llarg dels segles, més enllà de modes o estètiques. Teniu davant vostre un programa on l'orquestra de flautes de bec no només toca, sinó que sobretot canta i declama, on el text, tot i no sonar, hi és tan present com si fos matèria.

Eloi Fuguet Surroca

Director del Consort Pere Serra

PROGRAMA

Michael Praetorius (1571 - 1621): Audite silete

Audite silete divina musica,
dulci sona susurrat in aure cantica.
Iam varia voce concentum ducite,
dulcique iubilantes amore psalite!

Escolteu en silenci la música divina,
que sona dolça i ens xiuxiueja a cau d'orella.
Ara, en concert de diverses veus, ens porta
cants d'amor amb dolça alegria.

Josquin des Prés (1450 - 1521): Mille regretz

Mille regretz de vous habandonner,
Et deslongiers vostre fache amoureuse,
Jay si grant doeul et paine doloieuse,
Quon my verra brief mes jours definer.

Mil pesars em fa abandonar-vos
i allunyar-me del vostre semblant amorós.
Sento un dol tan gran i pena tan feridora
que aviat tothom veurà els meus dies acabats.

Tylman Susato (1510/15 - 1570): Les miens aussi

Les miens aussi brief verras decliner,
voyant au vray que Fortune, envieuse
de nostre amour, veult estre curieuse
par ung deppart le faire decliner.

Ben aviat tothom veurà consumits els meus (dies)
en contemplar que Fortuna, gelosa.
del nostre amor, per porfídia
ens separarà per fer-lo minvar

Juan del Encina (1468 - 1529): Triste España

Triste España sin ventura,
todos te deven llorar.
Despoblada de alegría,
para nunca en ti tornar.

Pierdes toda tu esperança,
no te queda qué esperar.
Pierdes Príncipe tan alto,
hijo de reyes sin par.

Tormentos, penas, dolores,
te vinieron a poblar.
Sembrote Dios de plazer
porque naciesse pesar.

Llora, llora, pues perdiste
quien te había de ensalçar.
En su tierna juventud
te lo quiso Dios llevar.

Hízote la más dichosa
para más te lastimar.
Tus vitorias y triunfos
ya se hovieron de pagar.

Llevote todo tu bien,
dexote su desear,
porque mueras, porque penes,
sin dar fin a tu penar
De tan penosa tristura
no te esperes consolar.

Pues que tal pérdida pierdes,
dime en qué podrás ganar.
Pierdes la luz de tu gloria
y el gozo de tu gozar

Juan del Encina (1468 - 1529): Más vale trocar

Más vale trocar
plazer por dolores
que estar sin amores.

Donde es gradecido
es dulce el morir;
bivir en olvido,
aquel no es vivir;
mejor es sufrir
passión y dolores
que estar sin amores.

Es vida perdida
bivir sin amar
y mas es que vida
saberla emplear;
mejor es penar
sufriendo dolores
que estar sin amores.

No teme tormento
quien ama con fe,
si su pensamiento
sin causa no fue;
aviendo por que
mas valen dolores
que estar sin amores.

La muerte es vitoria
do bive aficion
que espera aver gloria
quien sufre passion;
mas vale presion
de tales dolores
que estar sin amores.

La muerte es vitoria
do bive aficion
que espera aver gloria
quien sufre passion;
mas vale presion
de tales dolores
que estar sin amores.

El ques mas penado
mas goza de amor
quel mucho cuydado
le quita el temor:
asís ques mejor
amar con dolores
que estar sin amores.

Amor que no pena
no pida placer
pues ya le condena
su poco querer
mejor es perder
plazer por dolores
que estar sin amores.

Juan del Encina (1468 - 1529): Hoy comamos y bebamos

Hoy comamos y bebamos
y cantemos y holguemos,
que mañana ayunaremos.

Por honra de San Antruejo
parémonos hoy bien anchos,
embutamos estos panchos,
recalquemos el pellejo.

Bebe, Bras, más tú, Beneyto,
beba Pidruelo y Llorente,
bebe tú primeramente,
quitarnos has deste preito.

En beber bien me deleyto,
daca, daca, beberemos
que mañana ayunaremos.

Que costumbre es de consejo,
que todos hoy nos hartemos,
que mañana ayunaremos.

Honremos a tan buen santo,
porque en hambre nos acorra;
comamos a calca porra,
que mañana hay gran quebranto.

Comamos, bebamos tanto,
hasta que nos reventemos,
que mañana ayunaremos.

Tomemos hoy gasajado,
que mañana vien la muerte;
bebamos, comamos huerte;
vamonos carra el ganado.

No perderemos bocado,
que comiendo nos iremos,
y mañana ayunaremos.

Hoy comamos y bebamos
y cantemos y holguemos,
que mañana ayunaremos

John Bennet (1570 - 1614): Weep, o mine eyes

Weep, o mine eyes and cease not,
alas, these your spring tides me thinks
increase not.
O when begin you to swell so high
that I may drown me in you?

Ploreu, oh! els meus ulls, i no us atureu.
Ai! em sembla que les vostres marees
vives no creixen prou.
Oh! quan les fareu tan grans
perquè m'hi pugui ofegar?

John Dowland (1563 - 1626): Come again, sweet love

Come again,
sweet love doth now invite
Thy graces that refrain,
To do me due delight,
To see, to hear, to touch, to kiss, to die,
With thee again in sweetest sympathy.

Come again
That I may cease to mourn,
Through thy unkind disdain:
For now left and forlorn,
"I sit, I sigh, I weep, I faint, I die, "
In deadly pain and endless misery.

Gentle Love,
Draw forth thy wounding dart,
Thou canst not pierce her heart,
For I that to approve,
By sighs and tears more hot
than are thy shafts"
Did tempt"while she
for mighty triumphs laughs.

Torneu un altre cop,
dolç amor, ara convido
els vostres encisos,
que s'abstenen de fer-me'n gaudir,
a veure, a escoltar, a tocar, a besar, a morir
amb Vós en el més dolç afecte.

Torneu un altre cop,
i així podré deixar de plorar
pel vostre desdeny cruel.
Ara em sento desolat i trist
M'hi sento, sospiro, ploro, em desmaio,
moro en dolor mortal i misèria sens fi.

Gentil Amor,
arranqueu la vostra sageta feridora,
perquè no puc perforar son cor
jo, que m'hi he esforçat
amb sospirs i llàgrimes més ardents
que la vostra sageta,
mentre ella, triomfant,
se n'enriu

Cristòfor Taltabull (1888 - 1964): Madrigal

Text de Pere Serafi (1505/10 - 1567), anomenat Lo Grec, escriptor, pintor i músic del Renaixement català

Mon cor tinc pres catiu
en mig d'un verd boscatge
mon cor està catiu
en mig d'un bosc joliu.

Mon cor tinc pres, lligat
en mig d'una muntanya
i esta deseparat
tot ple de pena estranya,
sols en amar s'afanya
que no sé de què és viu.

Mon cor està ferit
per una gentil nina
que mai non sent delit
ni troba medicina
puix d'amar non s'indina
ans fuix com la perdiu.

Serguei Rakhmàninov (1873 - 1943): Bogoroditse Djevo

Богородице Дево, радуйся,
Благодатная Марие, Господь с тобою.
Благословена ты в женах,
и благословен плод чрева твоего,
яко Спаса родила еси душ наших.

Verge, Mare de Déu, alegreu-vos!
Maria, el Senyor és amb Vós.
Beneïda sou entre totes les dones
Beneïda sou entre totes les dones
perquè donàreu a llum el Salvador de les nostres
ànimes.

Anton Bruckner (1824 - 1896): Locus Iste!

Locus iste a Deo factus est
Inaestimabile sacramentum
Irreprehensibilis est

Déu va convertir aquest lloc
en un sagrament preciós
i perfecte.

Howard Goodall (1958): Ecce Homo

Ecce homo qui est faba.
Vale homo qui est faba.
Qui est faba, qui est faba.

Heus aquí l'home que és una fava.
Adéu, home fava.
Qui és fava? Qui és fava?

Traduccions d'Àngela Marsal, Saverio Torchio, Marià Marin i Eloi Fugueta.

Col·laboren: